

A falu háztartása.

Írta: PERLAKI GYÖRGY országgyűlési képviselő.

Akik a falu fejlődését szívükön viselik, örömmel hallották a pénzügyminiszternek azt a bejelentését, hogy a falu háztartásának rendbehozására vonatkozólag törvényjavaslatot fog beterjeszteni. Ez a törvényjavaslat gondoskodnék arról, hogy a falu háztartásának egyensúlya az adófizető alanyok újabb megterhelése nélkül biztosított legyen és arról is, hogy a falvak fokozatos fejlődésével járó költségek fedezetet nyerjenek.

Ezen a téren valóban rendet kell teremteni. A mai állapot fenntartása teljes lehetetlenség. A falvakra mind több és több társadalmi és szociális kérdés megoldása hárul, anélkül azonban, hogy az e kérdések megoldásával járó költségek fedezetéről gondoskodnának. A különböző hatóságok egymás terveit nem ismerve, egymástól függetlenül adják ki rendelkezéseiket, amelyeknek megvalósítása, a községek vezetőit, megoldhatatlan problémák elé állítja. Rendszert kell az egészbe belevinni, egységesíteni kell a falu fejlesztését, egységes tervek alapján kell ezt a fontos problémát megoldani. A földmívelési minisztériumnak tudnia kell azt, hogy mi a terve a kultuszminisztériumnak, a belügyminisztériumnak, vármegyének és más hatóságoknak e közös tervek ismerete alapján, évekre terjedő, rendszeres program szerint kell azután, a szükséges reformokat végrehajtani. Ne forduljon elő az, hogy egy időben kívánja a községtől iskola-, ovoda-, járda-építést, továbbá telefonszerelést és elektromos világításbevezetést. Ilyen megterhelést egyetlen község sem bír el.

A haladásnak feltétlenül híve vagyok. Pótolni kell mindazt, amit a

régi időkben elmulasztottak. A falu népét ki kell emelni elhagyatottságából. A falu népének is rendelkezésre kell bocsátanunk azokat az eszközöket, amelyek boldogulását elősegítik, kulturnívóját emelik. Azonban a haladásnak lépésről-lépésre kell történnie és mindig figyelemmel kell lennünk az adózó alanyok teherviselési képességére. Tehát, bizonyos mértékben, korlátozni kell az alkotni vágyók féktelen ambícióját.

A szóbanforgó törvényjavaslatnak gondoskodnia kell a községi terhek egyenletesebb megosztásáról is. Lehetetlen állapot az, hogy a kisegzisztenciák aránylag nagyobb terhet viseljenek mint a nagyobbak és tehetősebbek. Ki kell küszöbölni mindazokat a terheket, amelyek zaklatással és különböző kötelező bejelentésekkel vannak egybekapcsolva. A falusi gazda, ugyanis részint nagy elfoglaltsága, részint pedig az irástól való idegenkedése miatt, gyakran elmulasztja ezeknek a kötelező bejelentéseknek határidejét, vagy pedig nem ismerve a bejelentésre vonatkozó részletes rendelkezéseket, akaratlanul olyan hibákat követ el a bejelentés körül, amelyekkel a fináncnak alkalmat ad arra, hogy őt büntetéssel sújthassa. Ilyen jövedelmi forrása a községi háztartásnak ma a borfogyasztási adó. Igen gyakran előfordul, hogy gazdákat megbüntetnek azért, mert az ugynevezett csigerbort nem jelentették be a büntetések összege egyes helyeken 4-500 pengőig terjed. Ilyen horribilis büntetések ilyen kisembernek teljes tönkrejutását jelentik. Azonkívül a borfogyasztási adó egyenlőtlen teherrel is sújta az egyes adófizetőket, mert a megállá-

pitás nagysága nem a teherviselő képességtől függ, hanem a termelt bor mennyiségétől. Ugy, hogy egy kisember, akinek szőlője van, nagyobb összeggel járul a község fenntartásához, mint az a nagybirtokos, aki bortermeléssel nem foglalkozik.

A demokratikus adófizetési rendszernek alapja pedig az arányosság, azaz a teherviselő képes-

ség fokozott mértékben való mérlegelése és minden zaklatás kiküszöbölése. Amely rendszer ennek a két alapfeltételnek nem felel meg, az nem tartható fenn.

Ez a gondolat vezetett akkor is, amikor az állami költségvetés képviselőházi vitájában a községi háztartásoknak s általában véve az elavult községi törvényeknek revízióját sürgettem.

Minden hetedik ember...

Az a pergőtűzzé fajult támadás, amelyet az ellenzék tagjai a titkos választói jog címén a kormány ellen indítottak és amelynek tulajdonképeni, főként személyes tendenciájával mindenki tisztában van, hatástalanul pereg le a megvádolt kormány tagjairól. Azok, akik hivatottak arra, hogy ezzel a kérdéssel érdemben foglalkozzanak tisztában vannak azzal, hogy az általános és titkos választói jog rendszerének behozatala Magyarországon a mai időkben még nemcsak lehetetlen, hanem veszedelmes is.

Klebelsber kultuszminiszter a felsőházban okszerűen kifejtette ennek a veszedelemnek létjogosultságát, amikor kijelentette, hogy mindaddig, amíg Magyarországon minden hetedik ember analfabéta, szó sem lehet a titkos választói jog rendszerének alkalmazásáról, mert a forradalmat sohasem a kultúra hozta, hanem minden esetben a kultúra hiánya idézte elő. Ebben a kijelentésben meg kell találni az igazságot még azoknak az örökké támadó politikusoknak is, akik a legvehemensebb ellenzéki oldalhoz tartoznak. Magában az a tény, hogy Magyarországon minden hetedik ember analfabéta, kétségtelenül elszomorító jelenség, de ha ennek okait vizsgáljuk; ismét csak arra a megállapításra kell jutnunk, hogy az analfabetizmus terjedéséért és ilyen nagymérvű stagnálásáért a kormányzatot nem lehet felelőssé tenni. Mióta az általános népoktatási törvényt beikkelyezték, 60 esztendő telt el és a hat évtized alatt olyan akadályok merültek fel a népoktatás terén, amelyek lehetetlenné tették az analfabetizmus terjedésének megállítását. Mindenképen sajnálatos ez a tényközlés, — ezt han-

goztjuk, — azonban ezekért a hibáért nem lehet a jelenlegi kormányt okolni és felelőssé tenni. A mai kormány a kultuszkormányzattal karöltve a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik a népoktatás kiépítésén és az analfabetizmus terjedésének megállításán. A tanyai iskolák ma már a legszélesebb körzetekben is működésben vannak és a kultuszminiszter iskolaépítési tervei arra engednek következtetni, hogy a népoktatás egyre kiszélesedő hálózata lassankint, de biztosan fel fogja szívni magába az eddigi analfabéták sajnálatosan nagy tömegét, de legfőképpen biztosítékot nyújt arra, hogy a jövőben már nem lesz lehetséges az analfabéták ilymértű elszaporodása Magyarországon.

Minden új iskolai év kezdetén újabb százakkal növekszik a tanulók száma s a népoktatás egyre épülő rendszerének helyét kell biztosítani ezek részére. De hányan vannak ezeken az új százazatokon kívül olyanok, akiknek a rossz gazdasági viszonyok, a nyomor, a szegénység teszi lehetetlenné a rendszeres tanulást és iskoláztatást? Ilyen körülmények között nem is csodálható, ha a kultuszkormány erőfeszítése a népoktatás fejlesztése terén nem jár olyan eredménnyel, amelyet maga a kultuszkormány kell megérni és ki kell várni a teljes eredményt, amely megszünteti az analfabétákat. Akik nem ezt teszik, azok destruálnak.

És destruálnak azok is, akik a fejlődés és a népoktatás fejlesztésének ilyen stádiumában a titkos választói jog veszőparipáján lovagolva rohamozzák meg azt a dolgozó kormányzatot, amely minden erejét megfeszítve dolgozik a siker

A MUNKA TÁRCAJA

Romok alján.

Június eleje volt, a ragyogó nap bronzszínre vonta be a fiatal ember amugy is lesült arcát, melyhez a kis szöszke keménykötésű bajusz pompásan illett. Egy pillanatra tévőzött a bank hatalmas palotája előtt, aztán megindult föl a lépcsőn az első emeletre.

A ruhája, elegáns, olyan németes szabású volt, arányos, deli természetével olyan ember benyomását tette, akire azt szokták mondani: a megjelenése előnyös.

A szényeggel borított tágas, emeleti folyosón menve, mosolygott, — a bankárokat kövér, vizilőfejű embereknek képzelte el, rengeteg aranylánccal a zsebben és temérdek aranygyűrűvel az ujjakon.

Egy inas kinyitotta előtte a nehéz, tapétás ajtót, belépett.

Zalánfy banktulajdonos íróasztalához támaszkodva állott karjait mellén összefonva. A termete valamivel magasabb a közepesnél, egy cseppet sem kövér inkább karcsu, az arca jó magyaros, bajuszos volt. Meglepetve nézték egymást, ugylátszott megvoltak elégedve egymással, már ami a külsőt illeti.

— Több pályázat közül az önét választottam, — szólta és helyet kínálta meg a fiatal embernek, de mivel ő állva maradt, az sem ült le. — Ön ugyebár mostan Németországból jön? Minek ment ki? — Ott művelők logintenzívumban a

földet. Régi vágyam volt tanulmányozni, mikor elvégeztem az akadémiát kimentem, mondhatom jó dolgom volt, mégis most, öt évre rá egyszerre elfogott a honvágy... —

Zalánfy végigsimitotta a tekintetével, aztán egy göngyöleg papirost vett elő, szétterítette az asztalon.

— Íme, itt van a birtok térképe a pontos határokkal. Váraljától mintegy másfélóra járásra, Csövár romjai alatt terül el, háromezer hold egytagban. Azt hiszem egy kicsit nehéz dolga lesz, míg rendbehozza, nagyon elvan hanyagolva. Egypár hónap előtt vettem meg és bizony csak úgy futtában néztem meg. A romoktól nyugatra esik a Zalánfy major, ez a központja a birtoknak, itt fog ön lakni, az intéző. Keletre ezen a lentsikon fekszik a Kullogó-tanya. Majd a térkép segítségével elfog igazodni. Nekem az elfoglaltságom nem engedi meg, hogy a birtokkal bibelődjek, azért is teljesen szabad kezét adok önnek, csak havonként egyszer kérek kimerítő jelentést. Nő? Nem? No mire odaér a szobái belésznek butorodva, valami gazdasszonyról majd gondoskodunk. Most pedig sok szerencsét!

Kezet nyújtott neki, a kihallgatás véget ért. —

Lakása a majoron kívül szép árnyas kertben volt, a két szoba közül hármat talált bebitorozva.

A majoros-gazda feleségével megismerkedett, ő fog neki főzni, valamikor szakácsnő volt a régi uraságnál. Volt

neki egy szép tizenhét esztendő leánya Anca, az takarította a szobáit. A pusztai vadvirág néha úgy rajta felejtette a szemét a deli intézőn, mint egy szelíd kis boci.

— Azt hiszem az Anca szerelmes belém, — gondolta magában és megmosolyogta a serénykedő leányt.

A Kullogóról mindennap belovagolt az ispán, hogy átvegye utasításait, együtt bejárták a nagy kiterjedésű birtokot.

Barkó, a fiatal intéző kissé romantikus volt, szívesen ábrándozott el a pompás mezőkön, a rengeteg erdőben, szívesen hallgatta a leányok dalát, amint gyűjtötték a lóhere petrencéket. Főként a romok tetejére, a Csövárra, a neve jellemző volt. Mintegy óriási mozsárgyűcsőve emelkedett föl a felhők közzé. Főléseges kilátás nyílt a tetejéről.

Egy kora reggel kiment kóborolni, csak gyalog a szattyanbőr csizmájában, lovagló ostor a kezében. Főként a Kullogóra, aztán egy nagy kerülővel a Csövár hátába akart elérni, még sohasem járt arra, csak úgy a szimatja után ment. Az erdőket bizony kissé elhanyagolt állapotban voltak, egy értelmes erdész jó lesz alkalmazni. A rengetegben már nem is tudott tájékozódni, mikor egy kerek tisztásra bukkant.

Egy kopár hegy emelkedett előtte s azontúl a Csövár erdővel benőtt háta nyúlt föl az ég felé, — gyönyörű látvány volt.

A kopár hegy tövében kövekkel

kirakott forrásból, hosszú vályun folyt a víz; — egy lovaglórúhá, fiatal hölgy itatta a lovát a vályuból, sötétkék szemé meglepetve rebent meg mikor az idegen férfi kibukkant a sűrüből.

Barkó mélyen megemelte a kalapját, elővette fából faragott ivópoharát, kiöblítette aztán megmoritette kristály tiszta forrásvízben, inni akart, de önkénytelen udvariasságból megkínálta a bájos ismeretlen. Szomjas lehetett, mert az utolsó cseppig megitta, aztán megszólalt, mintha a csalogány szólt volna:

— A romokhoz indultam de ugylátszik eltévesztettem az utat. Most nem tudom neki vágjak ennek a tömkelegnek? — A nagy kopár hegyre mutatott.

— Azt hiszem erre balra megkerülhetjük a hegyet, különben én is új ember vagyok ezen a tájon, — mondta Barkó.

Elindultak, a hölgy kantáron vezette lovát, lassu emelkedéssel megkerültök a hegyet és ott állottak a Csövár tövében a nőgy feléje fordult.

— Ugyebár ön az új intéző? Hallottam róla, — szólta, aztán merengve nézett el a pompás táj fölött. Néhány pillanat múlva újra megszólalt: — Ugy lenyűgözi az embert ez a vad rengeteg. Kitudja milyen vad harcosok éltek itt hajdan. Egyedül nem mernék fölmenni a romokra, valami vad harcos szelleme élém tóppanna...

— Ugye Németországban regényesebb omladékok vannak? Olvastam egypár történetet, valóban megindító... —

érdekében. A mai kormányzat nem el-
lenség a titkos választói jognak, csu-
pán azon dolgozik, hogy a kultúra fej-
lesztésével érette legyen a köznépet a
titkos választói jogra, mert mit ér a ti-
tos választói jog akkor, ha azok, akik
használni akarják olyan éretlenek marad-
nak, mint az örökös támadásokból élő
vezérek? ...

Magyar szociálpolitika

Míg a képviselőházban az ellenzék
részéről napokon át a gyújtó javaslat kö-
rül szaglászta, buzgó erőfeszítést fejtve
ki abból a kegyes célból, hogy a kis
gyújtószállal lehetőleg nagy tüzet fakasz-
szanak, addig az országgyűlés felsőházá-
ban velős, tartalmas felszólalások hang-
zóttak el a magas színvonalon mozgó
vitában taglalták az ország életbevágó
érdekeit. Közgazdasági kultúra, mező-
gazdasági, ipari és kereskedelmi problé-
mák, az ország külpolitikai helyzete,
továbbá nevezetesen szociálpolitikai kér-
dések jutottak átható világitásba a fel-
sőház vitájában, sok hasznos, épületes
tanulással a közvélemény számára. Be-
igazolódott ujjal, hogy a felsőház kom-
plicitása mélyebb és értelmi színvonalra
hasonlíthatatlanul magasabb az alsó ka-
mara színvonalánál, amiól Bethlen István
gróf is tett egy elmés ironikus célzást
fenomenális felsőházi beszédében.

Széles medret vajt a felsőházi vi-
tában azoknak a feladatoknak komplexuma,
amelyeknek gondozása a kormány és a
társadalom elemi kötelességei közé tar-
tozik s amelyeknek megoldását a nem-
zet legmélyebb érdeke, valósággal ön-
fentartó ösztöne követeli. Huszár Károly
irányította a felsőház figyelmét ezekre
a kérdésekre s mind a miniszterelnök,
mind pedig Vass József népjóléti minis-
ter nemcsak teljes megértéssel, hanem
a legmélyebb szeretettel adtak vissz-
hangot Huszár Károly fejtegetésének.
Huszár Károly, aki hosszú éveken át a
szegénység és a nélkülözések iskoláját
járta, fényes, magas pozícióban is,
amelyre tehetsége és szellemi adományai
olyan felemelkedett, nem feledkezett
meg gyermekeinek és fiataljainak
küzdelméről és szenvedéseiről és a sorsa
kedvező változásában megnyilatkozó is-
teni kegyelmet azzal hálálja meg, hogy
meleg szívvel és sohasem pihenő oda-
adással fáradozik azon, hogy felrizza a
társadalom fogékonyágát az elesettek
és a nélkülözésben sanyalódó alsónépréte-
gek szenvedése iránt és segítsen, ahol
segíteni lehet és segíteni kell.

Hány lelket kellene és lehetne itt
megmenteni a jövődől számára! Mert
hiszen a nemzet legbecesebb értéke az
ember és az emberanyag védelmére kell
most az ország nehéz helyzetében a leg-
nagyobb gondot fordítani.

Az elesettek felemelése, a szegény
család felsegítése, az elhagyott árvák
megmentése, az alsóbb néposztályok is-
tápolása s általában a szegénygondozás
rendszeresítése és intézményes biztosí-
tása, a társadalom részvételének ébren-
tása a szegény néposztályok iránt: ez a
magyar szociálpolitika feladata. Ha el-
akarjuk vonni a talajt a rendszeres iz-
gatás és felforgató tendenciák alól, ame-
lyek a társadalmi rendet veszélyeztetik;
akkor ezt a célt gyökeresen csak úgy
érhetjük el, ha kinyújtjuk segítőkézünket
a küzködő szegény néposztály felé, ha
behatóan és áldozatkészséggel teljesít-
jük szociális kötelességeinket.

Huszár Károly alapos, részletező
és minden szükségletre kiterjedő terve-
zetet dolgozott ki mindezeknek a szoci-
ális kérdéseknek a kezelésére és az
egész szegénygondozás szervezés orga-
nizációjára vonatkozólag s Vass József
népjóléti miniszter felsőházi felszólalásá-
ból tudjuk, hogy nem csak maga azono-
sítja magát teljes mértékben ezekkel a
nemes törekvésekkel, hanem Bethlen gróf
miniszterelnök a saját íróasztalára kérte
Huszár Károly tervezeteit, amelyekkel a
legmélyebb elmerüléssel óhajt foglalkozni.
Ilyen formán, hogy a szociálpolitikai gon-
doskodás a közel jövőben, mind széle-
sebb tért fog foglalni az ország kormány-
zatának szellemében, intézmények létesí-
tésében és kiépítésében és a kormányzat
minden egyes ágazatában.

Hírek és különféle

Halálozások. Dezméri Nesztor
György egyetemi hallgató 23 éves ko-
rában elhunyt. Dr. Nesztor Kamill bányafőorvos fiát gyászolja az elhunytban,
akinek temetése nagy részvét mellett f.
hó 26-án d. u. folyt le a bányatársulati
ravatalozóból, a r. k. Egyház szertartása
szerint. — **Krocák Blanka** földbirto-
kos 63 éves korában a városunkhoz kö-
zeleső Dugdelpusztán hosszú szenvedés
után elhunyt. A városszerte előnyösen
ismert urnót f. hó 28-án temették el az
ev. egyház szertartása szerint nagy rész-
vét mellett.

**A zagyvapálfalvai bányatársu-
lati kisdedővő** f. évi július hó 8-án
délután 4 órai kezdettel, a magyar kis-

dedővás 100 éves évfordulója alkalmából,
Brunsvick Teréz grófnő, a magyar kis-
dedővás megteremtője emlékére, tartja
rendes évzáró ünnepélyt a zagyvapál-
falvai bányatársulati kaszinó nagyertermé-
ben, melyre minden érdeklődőt és a kis-
ded nevelés pártfogóit szeretettel meghi-
vunk és várunk. Belépőjegy ára szemé-
lyenkint 20 fillér. Felülfizetéseket az óvó-
női otthon javára köszönettel elfogadjunk.
Villamos menet Salgótarjánból délután
3 óra 30 perckor.

Névnap. Horváth László karancs-
keszti plébánosnál f. hó 24-én a vidék-
ről és városunkból sokan jelentek meg,
hogy névnapján szeretettel köszöntsék.
A plébániához tartozó községek tantes-
tőlete, iskolás gyermekei küldöttcséggel
képviselték magukat, amikor is virág-
csokrokkal, szép szavakkal és beszé-
dekkel köszöntötték agilis plébánosukat,
aki szerető szavakkal, meghatva köszöntö
meg az üdvözléseket.

Személyi hír. Dr. Förster Kálmán
polgármester 5 heti szabadságát jul. 1-én
megkezdte.

Személyi hír. Dr. Gaál Mózes bpest-
vidéki tanker. kir. főigazgató f. hó 26-án
városunkba érkezett, hogy a gimnáziumi
magántanulók vizsgáin elnökölhessen. A
magánvizgák f. hó 28-án este fejeződ-
tek be.

Áthelyezés. Pintér István rendőr-
segédfogalmazót felettes hatósága Kalo-
csára, Dudás Lajos fogalmazót pedig Esz-
tergomból Salgótarjánba helyezte.

Vitézi avatás. Huszár Gézát, a
helybeli államrendőrség II. o. rendőrfelü-
gyelő helyettesét a kormányzó Öfőinél-
tósága f. hó 18-án, születésének 60. év-
fordulóján a Margitszigeten tartott avató
ünnepségen vitézzé avatta. A harctere-
ken sok vitézségi érmetszerzett városunk
e derek rendőre, akit e szép és emléke-
zetes esemény alkalmából magyar szer-
tetettel köszöntünk!

**A Magyar Asszonyok Nemzeti
Szövetsége** salgótarjáni osztálya f. évi
július hó 3-án d. u. 5 órakor a r. kath.
olvasókörben műsoros összejövetelt tart,
melyen özv. Zemplényi Lászlóné a „Be-
főzésről Wech módszer szerint” tart elő-
adást és Wilezsal Richárd neves hege-
düsünk fog játékával gyönyörködtetni
Röder Alfréd zongorakísérete mellett.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-
nak, akik felejtetlen jó gyermekünk-
nek elhunytá alkalmából részvételüket ki-
fejezték s bánatunkat enyhíteni töreked-
tek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Buchticska Antal és neje.

**P. Bangha a budapesti Jezu-
itarondház házfőnöke.** A Jézustársaság
Rómában székelt általános rendfő-
nöke P. Bangha Bélát a budapesti rend-
ház házfőnökévé nevezte ki.

**Évzáró ünnepség a reálgim-
náziumban.** A Salgótarjáni Chorin Fe-
renc Magánreálgimnázium ifjusága Szent
Péter és Pál ünnepén, vagyis folyó hó
29-én délelőtt tartotta meg évzáró ün-
nepségét. E napon reggel a katolikus
tanulók áhitattal vettek részt az ünnepé-
lyes Te Deum-on, melyet Upponyi Jó-
zsef, az intézet hittanára celebrált. Utána
az ifjuság a reálgimnáziumba vonult, ahol
a Nemzeti Hírszékgy elimádkozása után,
Dr. Szabó Lajos, reálgimnáziumi igaz-
gató, szívhez szóló beszédet mondott az
ifjusághoz, amely a tíz hónapi munka
után, most a jól kiérdemelt vakáció örö-
meiben fog részesülni. Majd a jutalmak
 kiosztására került a sor, a jó előmenet-
telű és példás magaviseletű tanulók kö-
zött és pedig a következőképpen: 1) Cho-
rin Ferenc 420 pengős jutalmát (a 70 P.)
összesen hat tanulónak nyerte el és pedig:
Frics László VIII. o. t., Rózehnál Nándor
és Tulipán-Győre Gyula VI. o. t., Zaiday
József IV. o. t., Almási László III. o. t.
és Gerő Zita II. oszt. tanulók. 2) Róth
Flóris bányafőtanácsos és felügyelőbi-
zottsági elnök 50 pengős jutalmát Dénes
Klárissza, mint az érettségi vizsgálaton
legjobb eredményt elért tanuló kapta.
3) A Katolikus Nőegylet 2 aranyát
Réfi Béla IV. o. t., 4) az Evangélikus
Nőegylet egy aranyát Oszifcsin Katalin
IV. o. t., 5) az Izraelita Nőegylet két
aranyát pedig Székely Olga IV., és Her-
cog Andor I. o. tanulók érdemelték ki.
6) A Bányászati és Kohászati Egyesület
Salgótarjáni Osztálya a matematikában
és fizikában legkiválóbb eredményt fel-
mutatott, felső osztályos tanulók körül
Krausz Kálmán VIII. o. tanulóknak és
Szandtner Frigyes VII. o. tanulóknak
50—50 pengőt adományozott. 7) A Ba-
gylasaljai Kaszinó egy drb. aranyát Dor-
nyay Margit Melinda II. o. t., a Hirsch-
győri 1—1 drb. aranyát Szabó Etelka IV.
o. t. és Kiss Zsolt I. o. t., 9) az OKME.
1—1 aranyát Horváth Lóránt III. o. t.
és Tibor Endre VIII. o. t. érdemelték.
10) Wágner Rezső bányagazgató Kiss
Károly I. o. tanuló 1 drb. arany jutu-
lommal, 11) Dr. Pollatsék Árpád ügyvéd
Kralovanszky Margit VII. o. tanuló egy
drb. arannyal, 12) Dr. Szalvendy Ödön
ügyvéd a francia nyelvben való kiváló
előmenetele miatt ugyancsak Kralo-
vanszky Margit VII. o. tanuló egy drb.
arannyal jutalmazta. Az Eisenkolb Ivor
féle alapítvány kamatait az idén a töké-

— A német romantika nagyon szem-
timentális, — felelte Barkó, — nekem
egy cseppet sem rokonszenves: Kunó
lovag epekedik az ő Brunhildájáért, de
a leány atya nem akarja hozzá adni.
Kunó lovag nagy bánatában elmegy a
santföldre harcolni, ott el is pusztul,
Brunhilda pedig egész életében gyászolja
őt és sóhajtja utána...

Sokkal regényesebb Szele vitéz és
Hajnácska története: Szele vitéz szereti
Hajnácskát de a leány atya a büszke
várur halálosan gyűlöli a Szele nemzet-
séget, Szele vitéz nem sokat tépelődik,
egy őrizetlen pillanatban paripájára emeli
Hajnácskát és elvágta vele berken, ren-
getegen keresztül az ő sziklafészkébe
Csövérra... És a vad harcos szelid bá-
rányvá változik, mikor Hajnácska reá
emeli égszínkék szeméit...

A hölgy arcán tűzhullám csapott
át, lesütötte szemét. Megveregette lic-
kándozó lova nyakát keztyűs kezével.

— Néro már nyugtalankodik. Kö-
szönöm a fáradságát, lsten vele — szö-
lt, könnyedén felszökött a nyeregbe, rövidre
kapta a kantárszárát a paripa előre ug-
rott mint a nyil és elvágatott.

Barkó nem tudott mozdulni helyé-
ből, nézett utána sokáig nézte kis kalap-
jának lobogó kék fátyolát. Ugyan vissza
fog-e nézni? Igen, visszanezített — és
mintha valamit kiáltott volna feléje.

— Te jó lstenem, — sóhajtotta a
fiatal ember, — juttass el hozzám határ-
talan kegyelmedből egy szemernyit!

Másnap délelőtt ismét kiment a
Csövár tövébe. Valami huzta őt, valami
ellenállhatatlan kényszer, — vajjon mit
remélt? Egyszerre lódobogás hallatszott
egy pár pillanat múlva ott állott előtte
az ismeretlen hölgy. Lesegítette a nye-
regből, a hölgy karjába fúrta a kezét és

mentek beljebb, beljebb a fák közé, egy-
másba karolva, összebujva... Néro egy-
helyben állva urnője után nézett, hango-
san elnyerítette magát. aztán nyakát le-
hajta beleharapott az üde zöld fűbe.

Leültek egy mohos sziklatömbre, a
fiatalember magához vonta őt és örült
dolgokat sugdosott a fülébe. A hölgy
fölugrott, ellökte őt magától, lovához sie-
telt, fölvetette rá magát és amilyen hir-
telen jött, elűnt a város felé vezető uton.
A fiatalember ott állott egyedül picit kez-
tyűjét szorongatta a kezében és csökölte,
parányi habfchér kezéről a kesztyűjét...

Már egy hét mult el azóta és min-
dennap kiment a Csövár tövébe és várta,
hiába, Egy unatkozó urhölgynek a mult
szeszélye volt csupán, egy kis galáns
kaland, aztán elfeledte az egészet. Barkó
szerelmes volt, halálosan szerelmes. An-
csa a szobalánya részvétellel felejtette rajta
a szemét és sokat sóhajtzott.

Egy este szobája ablakánál állott
és nézte a nyári alkonyt, a gondolatai
nála jártak.

— Nem várok tovább, nem! Holnap
bemegek a városba, felkeresem őt, meg-
kell találnom ha török-szakad őt, majd
leszek én is egy Szele vitéz... —

Halkan kopogtak az ajtón, kinyi-
totta, ő állt előtte. Onfeledten ölelte a
karjaiba.

— Néro kint legel a kertben, —
mondta aztán — bucsuzni jöttem. Elme-
gyek a városból. —

— Ne menj el! Szeretlek, légy en-
nek a háznak az asszonya! Ha gazdag
vagy hadd ott mindened, nekem csak te
kellsz!

— Nem is ismeresz. Azt sem tudod
ki vagyok és elvonnél feleségül?

— Nem bánom akárki vagy, ma-
radj itt!

— A szép Livia vagyok annak a
vándorcirkusznak a lovárnője, amelyik
most épen itt van a városban, lgy is el-
veszel feleségül? —

— Nem bánom akárki vagy, én
csak magadért szeretlek! —

A keblére borult, illatos haja el-
födte az arcát. Aztán lassan kibontako-
zott karjai közül.

— lsten veled, a viszontlátásra!
Most mennem kell, még dolgom van
kint a világban. —

Nesztelenül kisurrant, otthagyta bü-
bajos illatát a szobában. Mire utána sie-
tett már eltűnt az éjszakában mint egy
fantom. Az ajtóban Ancsát találta, hal-
kan sirdogált. Megsimogatta a szöske
haját, aztán erélyes hangon utasította az
anyjához. — — — — —

Ott a hegyek között későbbben érik
a kalász, már július közepe volt mikor
belefogtak az aratásba.

Annyi dolga volt Barkónak és még-
sem lett benne vigaszt. Két hete, hogy
bucst vett tőle, magával vitte a nyu-
galmát. Azóta százszor megjárta az utat
a város és a Zalánfy-major között és
semmi hírt nem tudott szerezni felőle, a
vándor-cirkusz is elköltözött már, ki-
tudja hová.

Egyik vasárnap levél érkezett a fő-
városból, a gazdája írta Zalánfy bankár
magához rendelte a lakására: a város-
ligeti fasorba.

Egy jó szobát fedezett föl a város-
ban, szeretett jól öltözni, kicsipte magát
s a jelzett időben becsengetett a város-
ligeti fasor egyik szép villájába. Beret-
váltképv inas vezette be a fogadó-
szobába.

Elmerült Mednyánszki egy mezel-
tájképének a nézésébe, amely többek kö-
zött a falon függött és csak úgy ósztón

szerűleg érezte, hogy jön valaki feléje
a háta mögött. Megfordult, Livia állott
előtte.

Lenge, bájos világoskék ruha volt
rajta, szerfelett jól illett az arcához, ha-
misan nevetve beléje. karolt és megszól-
alt dallamos hangján:

— Most már tudod ki vagyok;
Zalánfy Livia. Megkértem a papától a
kezedt és ő beleegyezett, hogy a fele-
séged legyek. —

A fiatalember nem tudott szóhoz
jutni meglepetéstől. Bevezette egy másik
szobába, ott állott az asztalhoz támasz-
kodva Zalánfy bankár ur.

Most már magához tért Barkó, meg-
állt előtte egyenesen, keményen.

— Jól van jól, — szölt a bankár,
— Livia már mindent elmondott. A leg-
lehetőleg érveket hozta föl, hogy a
belegyerésedet megadjam. llyenek a
mai lányok, ám ön lássa miként boldo-
gul vele. Nincsen semmi kifogásom ön-
ellen. Tessék helyet foglalni. —

Leült egy székre, Livia hátulról át-
karolta a nyakát és sokáig elbeszélgettek.
Hogy az esküvőt a cséplés után tartják
meg. — leendő apósa a birtokot nekik
adja, — nyáron ott loznak lakni a Za-
lánfy-majorban, az intéző lakásnak mind
a hat szobáját bebutorozzák. Még egy
villájok is van Véralja mellett, ahol Livia
nyaralt a néniével, aki korán elhunyt
édes anyját pótolta, — onnan, abból a
villából rándult ki és barangolta össze a
fölséges vidéket abban az emlékezetes
időben.

És majd sokszor fölmennek Csövár
romjaira, ahol Szele vitéz és Hajnácska
szelleme lengi körül őket.

M. D.

hez csatolták. Az ifjúság ünnepe a Himnusz magasatos akkordjaival zárult. Majd, az ezen tanévben megszerzett nyitványsági jog folyományaként, az itt először kiállított bizonyítványok kiosztására került a sor. Az ifjúság tulnyomó zöme a jól teljesített munka után igazán kiérdemelt pihenés reményében, boldogan távozott az alma mater falai közül, hogy két hónap múlva friss erőben és felújult munkakedvvel foghasson ismét a komoly munkához!

Turisták. Július hó 8-án hivatalos kirándulás a bárnai Nagykőre; indulás a salgói kaputól reggel fél 7 órakor. Vezető Karattur Antal. Értésítjük továbbá t. tagjainkat, hogy az engedélyezett kedvezményes vasúti jegy váltására jogosító igazolványokat július hó folyamán Horváth László v. tanácsnok tagtársunk állítja ki. A kirándulások tömeges látogatását az osztályelnökség.

Leltározás. A Rimamurányi vállalat helybeli hatalmas gyárában ehéten szünetel a munka. A minden esztendőben szokásos nagy leltározás most folyik ugyanis a gyárban, ahol a termelő munka helyett most inkább a rendészeti és készlet kimutatási munkálatokat végzik.

Megafon! A Hősök szobrának lábai alatt, városunk fórumán folyik le hazafias stb. nagyobb ünnepélyeink és gyűléseink. Javárésze, hol ilyen alkalomkor oly óriási nagyszámú közönség szokott összegyűlni, hogy a főterünk sokszor szűknek bizonyul és a publikum egyrésze a mellékutcákba szorul. Dacára kitűnő rendőrségünk legjobb rendezésének, ilyen esetekben a tolongás, az előrejutási igyekezet oly vehemens, hogy gyakran csak a legnagyobb erőfeszítésb-kerül a szokásos kordont lennartani. E a nagyfokú meleg érdeklődése közönségünknek a szónokok beszédeit illeti, ki ket meghallgatni azonban teljes lehetlenség azoknak az ezreknek, kik a pódiumtól kissé távolabb állnak és kikhez a hanghullámok legfeljebb csak foszlanokban vagy pedig egyáltalán nem is jutnak el. Így a legtartalmasabb és legkiválóbb szónokiat is (mint tavaly pl. gróf Bethlen miniszterelnöké) elvész a hallgatók három negyed részére a távol-ság, a gyengébb hang, vagy talán a rossz akusztikai viszonyok miatt és legfeljebb pár elkapott mondatrészletet sikerül kinos erőlködés és megfeszítő figyelemmel fülünknek felfogni. Azt hisszük, hogy a közóhajnak tesszünk eleget, midőn felbiv-juk az előbbieket orvoslásaként városunk vezetőiségének szives figyelmét a nagyobb városokban használatos és kipróbált megafonokra. Városunk agilis polgármestere — ki állandó kezdeményezője minden közérdekű mozgalomnak és kinek a nevéhez fűződik elsősorban a főtéri bazafias stb. ünnepélyek meghonosítása és kifejllesztése, — bizonyára fog találni módot arra, hogy ezt a már ma oly fontos modern technikai vívmányt — talán a városi költségvetés keretei között — mielőbb megszerezhessük, hogy ezáltal az ideális eszközt hirdető szavakat meg-erősítve, azok sikeres hallgatását min-denki részére lehetővé tegyék. R.

Országos vásár. Salgótarján r. t. városban az 1928. évi július 16-án, hét-főre és 17-én. keddre eső országos állat és kirakóvásár 1928. évi július 18-án, szerdán és 19-én csütörtökön fog meg-tartatni. Szerdán 18-án állatvásár, csütörtökön 19-én kirakóvásár.

Meghívó. A m. kir. államvasutak salgótarjáni összemélyzete a közze-gi vasutas árvaház javára szépségversenyyel és amerikai árveréssel egybekötött mű-soros népünnepeket rendez, 1928. évi ju-lius hó 1-én vasárnap délután 5 órai kez-dettel a „Máv. Segédtségi Kör” összes helyiségeiben (a máv. fűtőház mellett lévő volt rendőrségi laktanyában s an-nak udvarán), amelyre a vasutasság min-den barátját sivesen látja. Rendezőség. Tánc reggelig. Belépődíj nincs, adomá-nyokat a közze-gi vasutas árvaház javára köszönettel fogadunk.

I. Magyar Nemzeti Zarándok-lás Lisieuxbe. A kis Szent Teréz tisz-telői szeptember 3-án indulnak Lisieuxbe. Az Országos Katolikus Szövetség a za-rándoklást rendező bizottsága minden oldalról megnyitvánuló kívánságnak ele-get tenni óhajtván, kis Szent Teréz kegy-helyére, Lisieuxbe nemzeti zarándoklást rendez. A magyarok nemzeti zarándok-lása szeptember 3-án indul Budapestről és Wien érintésével az nap este Mün-chenbe érkeznek a zarándokok. Itt el-zállásolás, majd München nevezetessé-

geinek megtekintése, ahonnan tovább folytatják utukat Párisba. Párisban első-rangu szállodákban lesznek elzárólva a zarándokok. Megtekintik a világ-város összes nevezetességeit, elsősorban templo-mait, múzeumait, majd zarándoklással ke-resik fel Paulai Szent Vincze sírját, majd szeptember 8-án Lisieuxbe utaznak, ahol a magyarok számára nagyszabású ünne-pések lesznek. Visszafelé utjukban újból pihenőt tartanak Párisban, majd Szevcon keresztül Basel, Zürich, Wien érintésével szeptember 12-én este érkeznek vissza Budapestre. A zarándoklás részvételi díja gyorsvonaton oda vissza, megálló-helyeken teljes ellátás, szakszerű vezetés, III. osztályon 330 pengő, II. osztályon 500 pengő. A zarándokoknak Európára kiállított utlevélre van szükségük. A za-rándoklásra jelentkezéseket elfogad és bővebb felvilágosítással szolgál az Or-szágos Katolikus Szövetség, Budapest IV. Ferenciek tere 7. III. lépcső I. emelet 8.

Szociáldemokrata népgyűlés. Vasárnap f. hó 24-én Kéthly Anna és Esztergályos János szoc. dem. képviselők tartottak beszédet a gyűlésen, melyet Supp Gábor helybeli nyomdás „elvtárs” nyitott meg. A néhány száz hallgatónak nagyrészt csak a kíváncsiság hozta oda. A nagyhangon hirdett és tényleg fen-álló munkás nyomorúság csak másod-rangu kérdés volt mindig a busás lize-tésű népvézereknél, a földolog a piszko-lódás, gunyolódás, sértegetés, amely azon-ban teljesen az ő elvakult gyűlöletükből származik. Parlamenti szereplésük az „emigránsok” piszkos ügyének védelmé-ben és a numerus clausus elleni harcban merül ki. Az éhség, nyomor bizonyára szonnal megszűnne, mihielyt az „elvtár-sak” hazajöhetnének az „emigrációból” s s mihielyt a bevándorolt zsidóság az egy-temekre is bevándorolhatna. Hol a nagy nemzetközi kapcsolat, amikor a magyar munkások sorsáról van szó? A „Nép-szava” igazságait ismeri már e nép s jól tudja, hogy a szociáldemokraták még sohasem segítettek rajtuk, csak lá-ritottak!

1929. januárjában megnyílik Budapestben Európa egyetlen tű-zoltótisztviselői iskolája. Scitovszky Béla belügyminiszter érdekes reformot kez-deményezett a magyarországi tűzorségi szolgálat fejlesztése és modern alapokra fektetése érdekében. A belügyminiszter reformjának, amelyet alább ismertetünk, különösen azért tulajdonítanak mindenütt nagy jelentőséget, mert évenként sok milliórd megvessendőbe országsszerte a tűzoltás szervezetlensége kezdetleges-sége következtében. A minisztérium il-letőkes osztálya a mult napokban fejezte be az országos tűzoltótisztviselői tanfolyam megszervezését. A jövőben csak az lehet hivatalos tűzoltóság parancsnoka, aki ezt a tanfolyamot elvégezte. 1929. januárjában kezdődik a tanfolyam, amelynek a résztvevői csak középszintű képzettségű emberek lehetnek. A háború előtt Euro-pában egyedül Oroszország foglalkozott ilyen kiképzéssel, de ezidőszertint Euro-pában Magyarország az első és az egyet-len, amely ilyen módon teremt meg mo-dern tűzoltóságának alapját.

A mérnöki munkafenntartás ügye a kamarában. A sokat vitatott mérnöki munkafenntartási rendleltervet-zet ügyében a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarában tegnap újabb szakér-tekezetlet tartottak az összes érdekelt gyáripari, építőipari és kézműipari körök, amelyen Bittner János kormányfőtaná-csos, felsőházi tag elnöklele alatt meg-tárgyalták a kereskedelmi miniszternek ez ügyben a kamarához intézett újabb leiratát, amelyben a miniszter 6 pontba foglalva bizonyos elvi megállapításra hiva fel az érdekelteket. A népes értekezlet Moór Jenő kamarai titkár előadásában három órán át foglalkozott a miniszteri leirattal s egy pontot kivéve, amelyben a Magyar Vasművek és Gépgyárak Or-szágos Egyesülete különálló magatartást foglaltak el, az összes elvi kérdésekben egyhangú megállapodásra jutott. E meg-állapodások értelmében az ipar szolgál-tatában teljesített mérnöki munka terén munkafenntartás nem engedhető meg. Egyhangulag megállapította az értekez-let, hogy az ismeretlen vevő számára dol-gozó ipartelepekre nem alkalmazható a mérnöki rendtartásról szóló törvénynek ama rendelkezése, hogy a fenntartott munkakörben harmadik személyek rész-ről csak akkor fogadható el megbízás, hogyha a vállalat tulajdonosa mérnöki, vagy magánmérnöki irodának felelős ve-

A háziasszony réme

A legkedélyesebb ebédet is nyomon követi a mosogatás kísértete. Az asztal felelhalmozva edénnyel. Minden darabon nehezen eltávolítható ételmaradék, zsira-dék, vagy korom. Jól meggondolandó a mosogatás sorrendje is: előbb ezt, leg-végül azt, ezt szappannal, amazt homokkal, a harmadikat smirglipapírral kell megtisztítani.

Nem lehet tehát csodálkozni azon, ha a háziasszony ilyenképen a háztartás fáradtságos volta miatt panaszkodik és leggyorsabbat kíván.

A „Lux” gyártói feladatuknak tekintették, hogy ezt az állapotot megjavít-sák és a mai háziasszonyoknak oly szert bírnak nyújtani, amelyik nem ismer-kivétel, amelyik mindent tisztít, pohártól a zsiros serpenyőig és kormos fazékig; késekől a mosogatódézsáig.

Ez a szer könnyen kezelhető dobozban kapható, amely biztosítja a takarékos használatot.

a LUX gyárak készítménye

zetője, a mérnöki kamara tagja. Az is-meretlen vevő nem tekinthető a törvény-ben meghatározott harmadik személynek. Epen ez okból az értekezlet megállapi-tása szerint munkafenntartás nem is esz-közölhető olyan mérnöki munkáknál sem, amelyeket az üzemi mérnök kizárólag munkaadója számára végez. Az érdekel-téség egyhangulag tiltakozott az ellen, hogy az 1922. évi XII. törvénycikk 4. szakaszában megállapított közkereseti társasági formát a mérnöki kamarai ta-gokra nézve rendelettel korlátozzák. Ugyancsak megengedhetetlennek tartja azt, hogy az ipartelepeken alkalmazott mérnökök nem a saját üzemmel kapoco-slatosan elkövetett cselekményeikért a mérnöki kamara által olyan fegyelmi bü-nettésekkel legyenek sújthatók, amelyek bármiképen érinthetők az illető mérnök-nek az ipartelepen való szabad tevékeny-ségét. Végül az értekezlet egyöntetűen megállapodott abban, hogy a szerzett jo-gok fenntartás nélkül tiszteletben tartan-dók és nem tehetők valamely szerv el-határozásától függővé.

Dr. Paszternák Sándor orvosi rendelését Salgótarjánban a Dr. Bellák-féle házban megkezdte. Röntgen vizsgá-lat. Quarzlény kezelés.

Színház. A megkezdődött juta-lomjátékok mutatják, hogy színészeink a bucsuelőadásokat tartják. Az előadások iránt fokozódott érdeklődésből látjuk, hogy kitűnő játékkal megnyerték a közönség elismerését és szeretetét. — Ez minden esetre a legjobb biztosíték a jövőre nézve. Hely-szűke miatt névszerint nem foglalkozha-tunk a társulat tagjaival, most csupán a rendezőt és díszletezőt emeljük ki, akik a kis színtéren bosszorkányos ügyességgel oldják meg a dekorálást. Halmi Jenőt in-telligens szintársulatával szeretettel várja vissza városunk közönsége.

„Mária Valéria” kórház Balassa-gyarmat.

1035|1928. kig. sz.

Pályázati hirdetés.

A vezetőség alatt álló Nógrádmegyei Mária Valéria kórháznál újonnan rendszeresített életmód-tisztítási állásra ezen-nel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása a 124000|1928. sz. Népjóléti miniszteri rendelet értelmében XI. fizetési osztály A. csoportjának III. fokozata a megfelelő lak-bérlélményel stb.

A kérvényhez csatolandók az 1883 évi l. t. c. 17 §-ában előírt képesítést igazoló okmányon kívül az eddigi műkö-désről szóló bizonyítványok; s a forradalmak alatt tanúsított magatartásnak igazolása.

Kórházi gyakorlattal bíró pályázók előnyben részesülnek.

A kérvények Méltóságos dr. Baross Józsefhez Nógrád és Hont közigazgatá-silag egyelőre egyesített vármegyék al-ispánjához címzendők és folyó évi július hó 10-én déli 12 óráig hozzá-m nyuj-tandók be. Elkésett pályázatok figye-lembe nem vétetnek.

Balassagyarmat 1928. június 19-én.

Olvasathatlan aláírás s. k. igazgató főorvos.

Meghívó. A salgótarjáni reál gim-názium erettségizett diákjai f. hó 30-án (szombaton) este 10 órakor a bányaka-színő nagytermében bált rendeznek, amelyre az iskola barátait ezuton tiszto-llettel meghívja a rendezőség.

Salgótarján r. t. város polgármes-terétől.

7577|1928. szám.

Dr. Förster Kálmán alapítvány évi kamatainak kiosztása.

Hirdetmény.

A nevemet viselő szegénységélyző 4000 pengős alapítvány évi kamata egy, esetleg több segélyezésére érdemes sze-génysorsu salgótarjáni lakos között ki-osztásra kerül.

A segélyezésre pályázhatnak sze-génysorsu salgótarjáni lakosok kor, nem és vallásra való tekintet nélkül.

A segély iránti bélyegmentes kér-vények hozzá-m intézve legkésőbb folyó évi július 31-ig adandók be a polgár-mesterei hivatalba.

Salgótarján, 1928. július 27.

Dr. Förster Kálmán polgármester.

Nedobjael

az üres cipőkrémes dobozokat, mert

ingyven kap

1 tele doboz eredeti angol recept alapján készült „VESTA” cipőkrémét

6 üres „VESTA” dobozért ott, ahol azokat vásárolta.

Kapható a következő üzletekben: SALGÓTARJÁNBAN:

Friedmann Lipót	Kluka Pál
Gasparik János	Koch Imre
Gescheit József	Korn István
Gescheit Kálmán	Marosi Imre
Grosz Miksa,	Morics György
Grün Lajos	Rusznák Sámuel
Gutfreund Antalné	Schlesinger Sámuel
Hraskó Károly	Steiner K. Lenke
Klein Gizella	Ullmann Frigyesné
Klein Ignác,	Wilhelm S. né

Somoskőújfaluban: Czubala Sándor, Fried Ernő, Hartl György, ögv. Klähr Sándorné

Képviselő és főlerakat: GRÜN LAJOS Salgótarján, Fő-u. 326. Telefon: 36.

Eladó egy jókarban levő majdnem új ébenfa fuvola. Cim a kiadóhivatalban.

Emésztési nehézségek, gyomor-fájás, gyomorégés, rosszullét, fejtájtás, szemkáprázás, idegizmak, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, fel-frissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József viz használata folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszacserezhették. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Hajh, — Erdélyország! A napokban kerül a könyvpiacra Mojsa József jeles publicistánk „Hajh, — Erdélyország” című kötete, Herczegh Ferenc bevezető írásával. A hosszú századokon át, politikailag és társadalmilag sajátos életet élt Erdélyt, alig ismeri a Királyhágón inneni magyarság, holott az „elcsatolt” véreinkkel való együttérzésnek, a lelki jogfolytonosságnak fokozott ápolása nélkül, hiába melengetjük reményeinket Nagymagyarország visszaállítására. A könyv első belüjétől az utolsóig ezt a célt szolgálja. Színesen, röviden és világosan sorakoztatja fel: mit tett Erdély a magyar gondolatért. Történelmi tárgyilagossággal vetíti élénk „szent föld” közelmúltjának közszellemét, közéletét, érdekes alakjait, kiváló publicistatollal mutatja be, hogyan igyekezett a román impérium sarkaiból kiforgatni az erdélyi magyar kulturát. Az egész könyv abban a témakörben mozog, amely manapság a legjobban érdekli a magyarságot és — Herczegh Ferenc előszava szerint — bizvást számíthat a magyar közönség érdeklődésére, szeretetére, Mojsa József közismert publicistikai cikkei is garantálnak. A körülbelül 11 ivnyi szép kiállítású kötet 4 pengős előfizetési és 5 pengős bolti árban kerül a könyvpiacra s megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján is.

Kneipp páter világhírű legmegbízhatóbb vértisztító hashajtó pilulái ismét kaphatók minden gyógyszerárban!

Postai megbízásokat azonnal teljesít: Csillag Gyógyszertár, Bpest, Rákóczi-u 39.

74742|1928. VI. szám.

Pályázati hirdetés hadiárva ösztöndíjra.

Az 1923. évi 4670. M. E. sz. rendelet, illetve a 70.000|926. N. M. M. sz. rendelet (megjelent a Budapesti Közlöny f. évi 111. számában) alapján hadirokkantak gyermekei és hadiárvaik részére az 1928|1929. tanévre ösztöndíjat fogok engedélyezni, melynek feltételei a következők:

Ösztöndíjat nyerhet középiskolai, vagy főiskolai tanulmányai, vagy tanonc-kiképzése ideje alatt, a nem hivatalos állományba tartozott katona hadiárva és a nem hivatalos állományból származó legalább 25 százalékos hadirokkant gyermeke, ha:

1., középiskolai, vagy főiskolai tanulmányok esetén életének 24-ik, tanonc-kiképzés esetén pedig életének 20-ik évét még nem töltötte be és a legutóbbi iskolai ével jeles (1-es), vagy (kivételelesen) jó (2-es) eredménnyel végezte;

2., szülője, vagy eltartásra köteles más hozzátartozója és maga a gyermek vagyontalan és keresetük, illetve jövedelmük sem számottevő.

Nem kaphat ösztöndíjat az a tanuló:

a) aki másféle ösztöndíjban, vagy számottevő támogatásban (pl. ingyenes intézeti ellátásban) részesül;

b) aki állam-, vagy nemzetellenes magatartása, erkölcsi fogyatkozása, bűntett előélete miatt kifogás alá esik:

Az ösztöndíj összege: főiskolai hallgatók részére évi 100 pengő középfokú iskolák négy felső osztálya (vagy ezzel egyenrangú más iskolák megfelelő osztálya) tanulói részére évi 80 pengő, középfokú iskolák négy alsó osz-

tályának tanulói részére évi 70 pengő, tanoncok részére évi 50 pengő.

A kérvényezések határideje 1928. évi október hó 1-je.

A kérelmet a tanuló (tanonc) szülője, gyámja, vagy más eltartásra köteles hozzátartozója az erre szolgáló úrlapon tartozik előterjeszteni. Az előírt úrlapok Budapest, a m. kir. népjóléti és munkaügyi minisztériumi számvevőség VII. osztályától (Budapest, Eskü-tér IV., 1. udvari épület 5. ajtó) és a kerületi előjáróságoknál, vidéken a vármegyei és városi törvényhatóságok számvevőségeinél kérhetők.

Az úrlapot pontosan ki kell tölteni azután az iskola igazgatójával (tanoncoknál a munkaadóval), ugyancsak az illetékes előjárósággal a fenti második bekezdés 2. pontja és a harmadik bekezdés a) és b) pontja tekintetében záradékoltatni.

Az úrlaphoz csatolni kell: 1., a tanuló legutóbbi évvégi iskolai bizonyítványát (vagy annak hiteles és teljes másolatát), tanoncoknál a tanoncszerződést (vagy hiteles másolatát); 2., a szülőnek, vagy a hadiárvának az illetékes hatóságtól beszerezhető „Egyéni-lap” másolatát.

Aki a múlt tanévben hadiárva ösztöndíjban már részesült, tartozik ezt a körülményt — saját érdekében — kérséhez az engedélyező miniszteri rendelet számának kitüntetésével feltűnően jelezni.

A kérést közvetlenül az m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszterhez kell intézni. A kérelmek be-lyegmentesek.

Hiányos, vagy elkészített kérvények nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1928. évi június hó 1-én.

A miniszter rendeletéből: Dr. Angyal Kálmán s. k. miniszteri tanácsos.

SINGER varrógépek rég bevált jó minőségben. Kézzel vezetési feladatok. SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG SALGÓTARJÁN. Róm.kath. templommal szemben.

Lukács BUTORÁRUHÁZA

Budapest, VII., Rákóczi-ut 18. Bejárat: Dohány-ut 15. Telefon: József 419—04.

BUTOROK

Hálók, ebédlők, uri szobák, szalon- és konyhabutorok óriási választékban részletfizetésre is kaphatók.

FISK CORD

garantiával autófelszerelési cikkek legolcsóbban NAGY JÓZSEF, Budapest, VI. Andrassy-ut 34. Telefon 221—97.

Hirdessünk: **A MUNKA** Politikai hetilapban

Visszamaradt Aller Lapok uccai árusítási engedéllyel sulyra nagyban eladók: Bunzi és Biach, Budapest. IX. Soroksári-ut 94. Tel. József 464-23.

Hiszek egy Istenben, Hiszek egy Hazában, Hiszek egy isteni örök igazságban, Hiszek Magyarország feltámaszásában. Amen.

Kapható már a tavaszi hortobágyi juhturó és keverturó védjeggyel. 5 kgr.-os vagy nagyobb bödönökben, postán utánvétellel az Orsz. Magy. Tej-szövetkezeti Központnál Budapest, I., 119./121. Horthy Miklós ut

Underwood írógépek, Indián motorkecskék és Opel autók vételkötettség nélküli bemutatása és díjtalan próbautak. Ligeti Imre, Starján Fő-u. 303. Feltűnően előzékeny fizetési feltételek. Használt kis és nagy írógépek kaphatók!

A t. megrendelő közönség b. tudomására hozom, hogy a raktáromon lévő nagy **szövetkészlet** folytán azon helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható áron készítek öltönyöket a legújabb divat szerint. B. személyes meggyőződését kérve és várva tisztelettel: **VÁRADY ANDRÁS** uri szabó, főtca 473. szám.

Máv hatos cséplőgarnitúra

kitűnő karban, keveset dolgozott, csaknem új, jutányos árban eladó, Cim a kiadóhivatalban.

FIGYELJEN!!

Az oldalt felsorolt 10—20.000 lakossal rendelkező harmincegy vidéki városban megjelenő egy-egy legolvasottabb és legjobban elterjedt hetilapban közlésem hirdetését igen olcsón:

60 25 % nagyságban	60 65 " " nagyságban	60 100 " " nagyságban
31 hetilapban mindegyikben egyszer (Összesen 31 hirdetés)	44 P-ért	106 P-ért
31 hetilapban mindegyikben háromszor (Összesen 93 hirdetés)	120 P-ért	306 P-ért
470 P-ért		

Országos eredményhez propaganda! Tímpéldányt megjelenés után nyomban küldök. A hirdetések feltűnő elhelyezéséről gondoskodom. Kérje ingyen 45. számú reklámlapomat. Ha Ön bármilyen külföldi, budapesti, vagy vidéki lapban akar hirdetni, saját anyagi érdekében forduljon bizalommal az országos telex előzőben ismert hirdetői irodámhoz.

ERDŐS JÓZSEF hirdetői-iroda — reklám vállalat — BUDAPEST, II., Vitéz ucca 2.